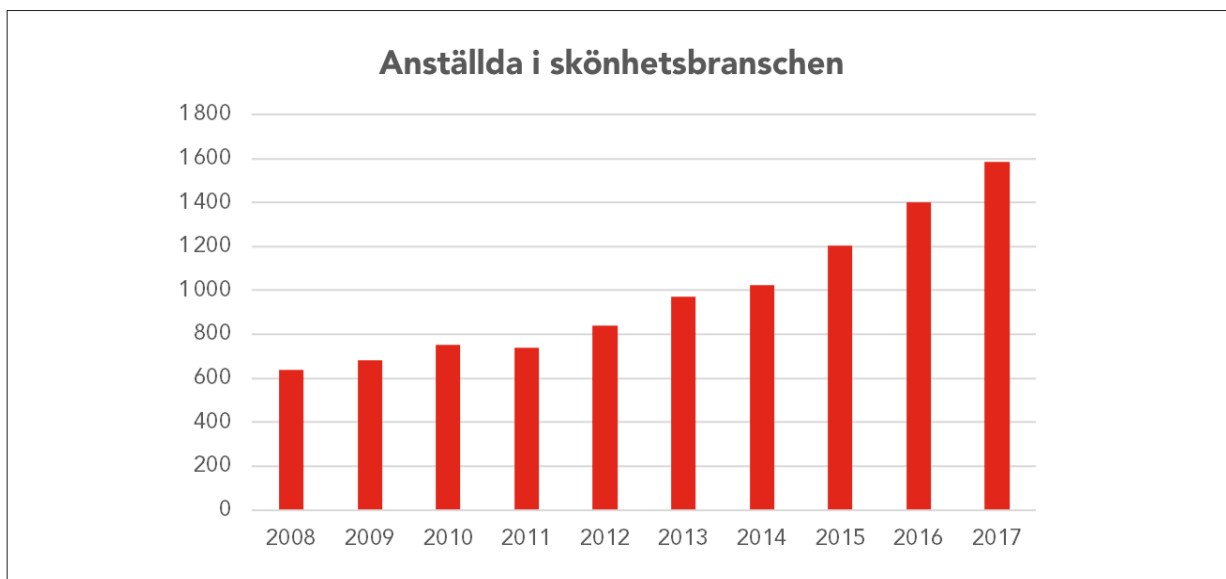

Kortversion av rapport: **Bakom lacken** **Ekonomisk utveckling och arbetskrafts- invandring i skönhetsbranschen**

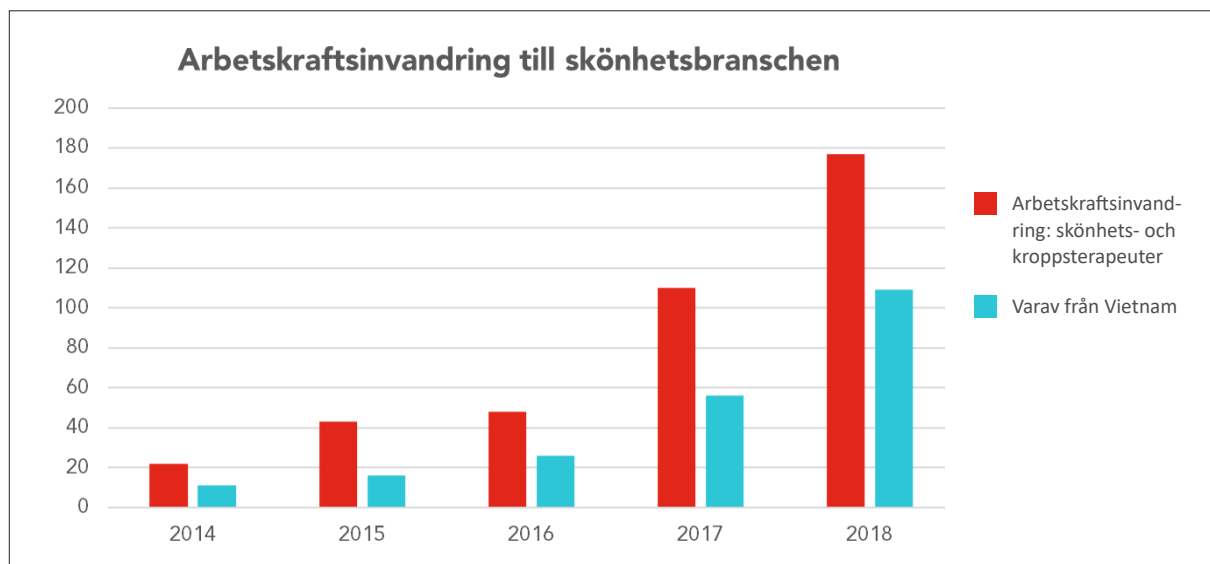
Skönhetsbranschen har vuxit snabbt de senaste åren. Men det är en bransch som i stora delar är oreglerad. Det finns ingen arbetsgivarorganisation för seriösa företagare, som facket kan samverka med. Det förekommer missförhållanden när det gäller villkoren för anställda, men nuvarande regler för arbetskraftsinvandring försvårar för anställda att berätta om detta och att söka facklig hjälp.

Efterfrågan på olika skönhetsbehandlingar har ökat och olika skönhetsinrättningar, till exempel nagelsalonger, har blivit många fler. Men det finns lite skrivet om branschen, både vad gäller anställdas villkor och branschens ekonomiska utveckling. Den här utredningen har gjorts framför allt för att få en bild av den ekonomiska utvecklingen och arbetskraftsinvandringen i branschen.

Mellan 2008 och 2017 mer än fördubblades både omsättningen och antalet anställda i skönhetsföretag. Expansionen har varit som allra kraftigast i slutet av tidsperioden och visar hittills inga tecken på att stanna av. Det är framför allt små företag i branschen, både sett till omsättning och personal. Företag utan anställda stod 2017 för hela 43 procent av branschens totala omsättning. Vinstläget och lönsamheten i branschen är till synes god. Branschen finns och växer i hela landet, men är framför allt koncentrerad till Stockholm, Göteborg och Malmö.

Arbetskraftsinvandringen till branschen är stor och har ökat väldigt mycket de senaste åren. 2018 beviljades 177 nya arbetstillstånd till branschen, jämfört med 22 nya arbetstillstånd fem år tidigare. Majoriteten av arbetskraftsinvandrarerna kommer från Vietnam och de flesta kommer för att arbeta på nagelsalonger.

Det ser på papperet ut som om de anställningsvillkor som erbjuds arbetskraftsinvandrarerna är goda. De flesta erbjuds fasta anställningar på heltid med löner i nivå med kollektivavtalets lägsta löner. Men vi vet att det inte alltid är dessa villkor som faktiskt gäller i praktiken.

På senare tid har en rad missförhållanden i branschen blivit kända. Handel med arbetstillstånd, påtvingade återbetalningar av löner och arbetstider som vida överskrider de tillåtna är några exempel på det. Detta påverkar främst dem som drabbas av utnyttjandet, men riskerar även att dumpa villkor och löner brett i branschen.

Det krävs flera insatser för att skönhetsbranschen ska kunna fortsätta växa samtidigt som arbetstagarna garanteras schysta villkor:

1. Branschens seriösa arbetsgivare måste organisera sig och arbeta tillsammans med facket för att stävja missförhållanden. Idag finns ingen arbetsgivarorganisation för branschen, som motpart till facket.
2. Arbetet med att organisera arbetstagarna i branschen måste fortsätta. Dels behöver arbetstagarnas ställning stärkas, så att de vågar organisera sig eller larma när utnyttjande förekommer. Handels vill därför se juridiskt bindande anställningserbjudanden, instiftande av sanktioner mot arbetsgivare som bryter mot dessa samt permanenta uppehållstillstånd till arbetskraftsinvandrarerna som erbjudits en tillsvidareanställning.
3. Migrationsverket behöver se över hanteringen av fackliga yttranden och börja ge återkoppling till facket kring huruvida arbetstillstånd beviljats eller inte, för att facket enklare ska kunna organisera arbetskraftmigranterna. Det är nödvändigt för att Handels ska kunna hjälpa arbetstagare och se till att de faktiskt får den lön och de anställningsvillkor som utlovats.

